Kursplaner for Lofoten Folkehøgskole

Lofoten Folkehøgskoles overordnede kursplan(er) tar utgangspunkt i formålsparagrafen for folkehøgskolene, avsnitt to:

«Folkehøgskolen skal fremme allmenndanning, folkelig opplysning, aktivt medborgerskap og menneskeverd. Folkehøgskolen skal bidra til mangfold og være åpen for alle. Den enkelte folkehøgskole har ansvar for å fastsette sitt verdigrunnlag innenfor denne rammen.» (Lov om folkehøyskoler §1).

Både den overordnede delen for skolen som helhet og linjenes kursplaner, legger særlig vekt på de mest fremtredende aspektene i formålsparagrafen; allmenndanning, folkelig opplysning, aktivt medborgerskap og menneskeverd – satt i sammenheng med skolens verdigrunnlag; *grønnere, tryggere* og *varmere*.

«Å tenne en flamme»

Lofoten folkehøgskole (LFHS) er frilynt og ble startet så langt tilbake som i 1901. Skolen ligger i Kabelvåg – midt i Lofoten – og det preger oss. Vi legger vekt på å bruke av alt det Lofoten har å by på både i undervisninga og i fritida, og et år ved skolen vår blir som vi sier «den sterkeste måten å oppleve Lofoten på».

LFHS skal gi personlig og faglig utvikling, og arbeide for at elevene tar ansvar for seg selv, for samfunnet og for miljøet.

Vi driver en dialogbasert skole, fordi vi mener at det er den beste forutsetninga for elevenes personlige vekst og aktive medborgerskap. Gjennom samtaler og felles opplevelser vil vi skape økt innsikt i personlige muligheter - i samspillet mellom individ og samfunn. Linjefagene skal både gi elevene ny kunnskap, og invitere til dialog og refleksjon som peker ut over faget og kaster lys over eksistensielle og politiske spørsmål. Vi underviser ikke i fag, men med fag, og legger vekt på elevens egen glede ved læring. Skolen henter motivasjon i utsagnet til Sokrates som sier at «utdanning» ikke er å fylle et beger, men «å tenne en flamme».

LOFOTEN OG NORD-NORGE SOM KLASSEROM

På Lofoten folkehøgskole har vi ulike linjer innenfor friluftsliv og foto. Uansett hvilken linje du går på, er vi opptatte av å tilrettelegge for læring

og personlig utvikling i verdens vakreste omgivelser, og skjæringspunktet mellom tradisjonsrik kultur og spektakulær natur - mellom fjell og hav, skiftende vær og 4 utpregede årstider.

Vi ønsker å sette et minst mulig skadelig avtrykk på naturen og miljøet rundt oss, og har dermed tatt et bevisst valg om å ikke bruke fly i reiseaktivitet på skolen, og bruke mest mulig kortreiste opplevelser i undervisningssammenheng. Dette beror på vår anerkjennelse av at Lofoten, Nord-Norge og området nord for polarsirkelen er verdens beste område for et aktivt liv, og innbyr til alle de læringsmomentene og opplevelsene som skal til for et lærerikt og minnerikt folkehøgskoleår.

Skolens slagord

Signalordene våre angir i hvilken retning skolen skal utvikle seg.

Grønnere: LFHS er i sterk grad forankra i Lofotens natur, og vi arbeider systematisk for å skape en bærekraftig virksomhet – og sette minst mulig fotavtrykk i naturen og omgivelsene rundt oss. Dette gjenspeiles i undervisningen, drift og matkultur. Vi setter oss hele tiden nye mål i vår bærekraftplan for å bli bedre på dette området.

Tryggere: Skolen skal være et oppbyggelig felleskap for læring og personlig utvikling. Elever skal møte en skole som utfordrer dem til å tøye egne begrensninger, som motiverer dem til å ta ansvar og som gir dem mot til å være nysgjerrig på livet.

Varmere: Folkehøgskolen har lange tradisjoner for å være et inkluderende skoleslag. Vi bryr oss om hverandre og bygger et inkluderende felleskap basert på tillit og respekt for hverandre og verden rundt oss. Vi vil sammen med våre elever være sterkt til stede og bry oss om det som skjer. På den måten skaper vi omsorg for hverandre, og empati overfor verden rundt oss.

Pedagogiske grunnperspektiver

Lofoten Folkehøgskole skal ha et kvalitetsfylt og opplevelsesrikt undervisningstilbud for alle våre elever. Mange av våre elever opplever læringsglede og indre motivert skolemestring for første gang i livet. Vi skal derfor alltid tilstrebe å være en lystbetont og oppbyggelig læringsarena med hovedvekt på aktiv læring gjennom fagene og linjene vi tilbyr.

For å oppnå disse målene tilstreber vi alltid følgende pedagogiske grunnprinsipper:

En dialogbasert pedagogisk grunnholdning, hvor elevene skal være aktive deltakere i læringsarbeidet og skolemiljøet. Vi mener at den beste måten for alle å kunne ta aktivt del i en læringsprosess, er når vi kan dele våre tidligere erfaringer og refleksjoner gjennom trygge kollektive samtaler. Vi tilstreber høy takhøyde for meningsmangfold og en gjensidig respekt for ulike verdier, holdninger og individuelle behov.

Vi tilstreber ***«learning by doing»*** - læring gjennom å gjøre, og søker alltid å bygge broer mellom teori og praksis. Innholdet i fagene våre skal ha en nytteverdi etter endt folkehøgskole.

Aktiv elevinvolvering, medvirkning og medbestemmelse: Vi jobber som hovedregel for at alle elever skal ta aktiv del i både planlegging-, gjennomføring- og evaluering av læringsarbeidet og aktivitetene i skolehverdagen, med mål om medvirkning og aktiv myndiggjøring av hver enkelt elev på skolen. Slik tilstreber vi både å styrke elevens ansvars- og tillitsfølelse i praksis

Vi søker alltid å skape ***kortest mulig vei fra idé til handling***, gjennom vår involvering i lokalmiljøet på skolen og samfunnet rundt oss. Vi ønsker å synliggjøre at man som enkeltperson og medborger kan ha stor påvirkning på eget liv og samfunnet rundt oss. Ved å aktivt involvere seg i ting man engasjerer seg for - kan store positive endringer begynne i det små – også fra et lite lokalsamfunn i Nord-Norge. Slik kan vi i en særstilling bidra til demokratisk fremtidstro og aktive demokratiske deltakere også etter folkehøgskoleåret.

Livet på skolen skal være en ***dynamisk og aktiv læringsarena***. Også utenfor den ordinære undervisningen – som bl.a. på internatet, i matsalen, på elevkjøkkenet eller andre arenaer på fritiden på LFHS – ligger det et enormt sosialpedagogisk læringspotensial. Hos oss tar vi alltid sikte på å søke læring også i uformelle deler av skolelivet; med hovedmål om dialog, å gi tro på det varme og trygge felleskapet man kan være del av, og å lære seg å leve sammen som medmennesker. Se mer om vårt sosialpedagogiske arbeid under.

Friluftspedagogikk er en grunnleggende bestanddel av folkehøgskoleåret på Lofoten folkehøgskole. Dette fordi vi ser en enorm verdi i naturen rundt oss med det dannings- og læringspotensialet som ligger i å bruke tid ute gjennom flere årstider. Variert natur, skiftende vær- og vind og fire utpregede årstider, innbyr til uante positive effekter både i et helsemessig perspektiv, innbyr til innsikt i filosofiske grunnperspektiver, potensialet for personlig vekst og mestring, ledelsestrening, miljøbevissthet og sosialt samhold. Å være på tur sammen i nordnorsk natur er derfor en helt sentral

og aktiv læringsarena for oss og et bevisst pedagogisk verktøy vi alltid søker å videreutvikle.

Det pedagogiske arbeidet og livet på Lofoten folkehøgskole skal bidra til å omsette ***bærekraftig samfunnsutvikling i praksis***; både hva angår miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft. De ulike aspektene skal vurderes og handles ut fra, og tilstrebes balansert i både dagliglivet og de strategiske valgene vi tar – eksemplifisert i skolens verdigrunnlag. Dette beror på forståelsen av at kvalitetsfylt læring ikke kommer av seg selv eller bare gir sitt uttrykk i et gitt resultat på et gitt tidspunkt, men er noe vi stadig må forsøke å videreutvikle og utbedre. Vi har derfor en ***prosessorientert tilnærming til læringsarbeid og skoleutvikling***, heller enn et resultat- og produktfokus. Slik kan vi stadig tilstrebe bedre løsninger både internt og eksternt, og stimulere til kontinuerlig refleksjon og kritisk tenkning.

På Lofoten folkehøgskole jobber vi hele tiden for at ***alle skal kunne finne sin plass i tilværelsen og være seg selv***. Vi ser på mangfold som en uvurderlig styrke i et felleskap, og at når ulikhet, sårbarhet og forskjellige forutsetninger møtes i et trygt felleskap, så kommer både individet og felleskapet styrket ut av det. Derfor skal skolen bl.a. bidra til personlig selvinnsikt, bevissthet om gruppedynamikk og komplementaritet og tilrettelegge for at alle skal kunne ta ansvar og bidra for felleskapet noe som vi vier fokus til gjennom hele folkehøgskoleåret. Fordi det bidrar til mestring, trygghet og framtidstro.

I kraft av at elevene på Lofoten folkehøgskole tar mer aktivt del i læringsarbeidet enn i grunnskolen, vil nok elever kunne oppleve at lærerrollen også er litt annerledes. Selv om lærerne har det overordnede ansvaret for deg som elev og elevgruppa i klassen, og derfor er både klasseleder og i perioder vil undervise mer tradisjonelt, så vil du nok merke at du vil komme nærmere læreren din og at ***læreren er samtalepartner, veileder, fasilitator og fagperson***.

I sum søker det pedagogiske arbeidet på Lofoten folkehøgskole alltid å oppfylle formålsparagrafens grunnpilarer om allmenndanning, folkelig opplysning, aktivt medborgerskap og menneskeverd. Dette gjør vi gjennom våre kjerneverdier; Grønnere, Tryggere og Varmere, som er valgt ut fra våre særskilte fortrinn med skoles lokasjon og tematiske prioriteringer, samtidig som vi bygger videre på den skolekulturen og tradisjonene som har blitt opparbeidet gjennom om lag 125 år som skole.

Skoleåret og pedagogiske hovedaktiviteter:

Et folkehøgskoleår er på 190 skoledager fordelt over 33 uker. Lørdag er i utgangspunktet skoledag og denne varer i minst 4 skoletimer. Skoleåret inneholder i hovedsak tre undervisningstyper: *Linjeundervisning, Fellesskole* og *Valgfag*. Fellesskole arrangeres spredt utover skoleåret som hele dager og i kortere perioder, men også til faste tidspunkter hver uke.

LINJEFAG/LINJEUNDERVISNING

Dette er all undervisning som skjer med linja du er tilknyttet. Det innebærer bl.a. kurs- og workshops, uteaktivitet med instruksjon, dagsturer og studieturer, men også noe teoretisk undervisning. Hver linje har en ansvarlig linjelærer, som har hovedansvaret for den respektive linja du er tilknyttet. Linjene har undervisning i én time fra 11.15 – 12.00 på mandager og i 5 timer på tirsdag til fredag, i uker det ikke er fellesskole eller valgfag. Hver linje på skolen har sin egen kursplan (se kursplan for din linje under).

FELLESSKOLE/FELLESFAG

Gjennom skoleåret er det ulike fellesskoledager/perioder hvor undervisningen gjennomføres på tvers av skolens linjer. I fellesskoledagene retter vi fokus mot aktuelle problemstillinger og temaområder som i større grad bidrar til å omforme «danningsaspektet» i formålsparagrafen til praksis. Det er både faste fellesskolemomenter hver uke, som Ord for dagen hver morgen, Ukestart på mandager, ulike lørdagsskoler på både høsten og våren, samt ulike tematiske fellesskoleopplegg på høsten og på våren. Noen av de tematiske oppleggene gjennom året vil blant annet være felles friluftsdager, Førstehjelpsuka, Utopiverksted hvor ulike ideer til å videreutvikle skolelivet omsettes til praksis, Kvinnedagen, Samefolkets dag, fellesturer både høst- og vår, dugnadsprosjekter, samt ulike temadager tilknyttet demokrati, medborgerskap og prosjekter i lokalmiljøet gjennom skoleåret.

VALGFAG

Vi har tre valgfag gjennom skoleåret – to på høsten (ett på seks dager og ett på fire dager) og ett på vinteren (seks dager). Valgfagene skjer – i likhet med fellesskole - på tvers av linjene på skolen – ofte med andre lærere enn du vanligvis har. Ved starten av skoleåret vil dere få et eget påmeldingskjema, hvor du melder deg på valgfagene du helst ønsker å prioritere – og vi tilstreber at alle skal få førstevalget sitt minst en av valgfagsperiodene.

Sosialpedagogikk og andre læringsarenaer:

Folkehøgskolelivet er mer enn de ordinære skoledagene fra kl. 8 til 14 og innbyr til læring på mange andre ulike arenaer og situasjoner. Mange omtaler folkehøgskoleåret som «en boble» og innenfor denne bobla utspiller livet seg for alle våre elever og ansatte. Denne delen av folkehøgskolelivet omrammes gjerne av begrepet «sosialpedagogikk», som er et skjæringspunkt mellom pedagogikk og sosialt arbeid – og fokuserer på oppdragelse, læring og sosialt miljøarbeid. Dette er en minst like viktig del av læringen på folkehøgskolen, som den strukturerte undervisningen. Det sosialpedagogiske arbeidet er all aktivitet på skolen som ikke er direkte organisert undervisning, og omhandler blant annet:

- Internatlivet
- Vask, rydding, kjøkkentjeneste og gode daglige rutiner
- Aktiviteter utenfor skoletid
- Konflikthåndtering
- Aktivitet i fellesrom, utearealer og organiserte aktiviteter på ettermiddags/kveldstid

I sum tilstreber skolens sosialpedagogiske arbeid alltid å søke det iboende læringspotensialet i ulike problemstillinger som oppstår gjennom skoleåret. Ansatte må derfor ofte heller forsøke å være fasilitatorer for samtaler og refleksjon, heller enn å presentere ferdige løsninger i møte med elevene. Vi tilstreber alltid felles dialogbaserte løsninger, som bidrar til at alle våre elever skal kunne bidra- og finne sin plass i skolens mikrokosmos. Målet er at alle skal kunne bygge tro på felleskapet, felles løsninger og lære å leve sammen som medmennesker med vår forskjellighet og individuelle behov. Fordi vi mener og tror intenst på at *sammen er vi sterkere*.

Lofoten folkehøgskole – kort oppsummert

På Lofoten folkehøgskole kan du kombinere unike opplevelser med læring for livet - i verdens vakreste øyrike. Vi lever og ånder for høy faglig kvalitet i alle ledd av skolehverdagen. Når skolen ligger midt mellom spektakulær natur og tradisjonsrik kultur kan vi med hånda på hjertet si at vi har Lofoten som klasserom!

Lofoten folkehøgskole er frilynt, og legger vekt på dialog, åpenhet og toleranse. Vi ser på menneskers forskjellighet som en styrke i et felleskap. Vi arbeider for demokrati, bærekraft og å ta vare på naturen rundt oss. Skolen skal stimulere til nysgjerrighet og samfunnsansvar, og følger Sokrates sin forståelse av utdanning som "å tenne en flamme - ikke fylle et beger", ut fra skolens verdigrunnlag som er *grønnere, tryggere* og *varmere*.

I det følgende kan du lese egne kursplaner for våre linjetilbud.